

Suočavanje sa sopstvenim horizontima

DAAJI

Poruka povodom proslave Zlatnog jubileja
YOGASHRAM SHAHJAHANPUR

Grupa 4: 24 – 26. februara, 2026

Suočavanje sa sopstvenim horizontima

Dragi prijatelji,

Evo kratkog pregleda onoga što smo do sada učili:

- U *Podeljenom srcu*, videli smo srce privučeno u dva pravca — ka želji i ka težnji.
- U *Buđenju svrhe*, susreli smo srce koje je prestalo da se kreće, ne zato što je nedostajalo energije, već zato što je nedostajala svrha.
- U *Izgradnji snažnog temelja*, naišli smo na srce koje nije moglo da veruje sopstvenom tlu, sumnjajući u samu transformaciju kroz koju je prošlo.
- U *Posezanju ka nebu*, videli smo srce koje je svoju zatvorenost zamenilo za nebo — ego se kristalisao oko postignuća sve dok sam rast nije bio zapečaćen.

Sada susrećemo srce sa drugačijom ranom. Ovo srce nije ni podeljeno, ni beživotno, ni sumnjičavo, ni zatvoreno; ono krvari. A neobično je to što rana ne pripada njemu.

Dva jedinstvena talenta

Dva muzičara su učila pod istim učiteljem. Jedan je bio obdaren glasom koji je mogao i kamen da rasplače. Drugi je posedovao tehničku preciznost koja je ostavljala publiku bez daha. Obojica su bili izuzetni. A ipak, svaki je trošio svoju energiju ne slaveći sopstveni dar, već žaleći za darom onog drugog.

Pevač je zavideo tehničaru na njegovoj disciplini. Tehničar je zavideo pevaču na njegovoj prirodnoj gracioznosti. Imali su sve, ali u svakome od njih postojalo je osećanje nedostatka.

To je neobična aritmetika ljubomore: ona oduzima od onoga što imaš dodajući ono što nemaš. Bilans uvek pokazuje manjak, bez obzira na to koliko je riznica zapravo puna.

Da su se suočili sa sopstvenim horizontima i istražili mogućnosti svojih jedinstvenih talenata, možda bi se jednog dana sreli na bezgraničnom nebu, iznad gravitacije individualnosti. Ali to zahteva unutrašnji rad.

Pogled sa strane

U *Buđenju svrhe* napravili smo razliku između dva pokretačka motora. Jedan je vođen ljubavlju i ima odredište. Energija teče ka nečemu svetlom, a telo sledi jer je srce već stiglo. Drugi je potaknut bolom i nema odredište, već samo beg. Ljubomora je u potpunosti potpomognuta bolom, a ona gura u pravcu koji još nismo ispitali.

- **Želja** vuče napred, ka onome što želiš.
- **Lenjost** te ostavlja da stojiš u mestu, bez razloga da se pokreneš.
- **Sumnja** te vuče unazad, dalje od onoga što si već pronašao.
- **Ego** te sabija u zatvoren prostor.
- **Ljubomora** odvlači u stranu. Ona fiksira tvoj pogled na horizont nekog drugog.

U **Podeljenom srcu** istraživali smo drevnu razliku između Preya (प्रेय) i Shreya (श्रेय) — prijatnog i dobrog. Želja je borba između ta dva: Da li da izaberem ono što sada pruža zadovoljstvo, ili ono što će mi pomoći da rastem? No, ljubomora potpuno napušta pitanje šta je dobro za mene i zamenjuje ga drugim pitanjem: Zašto oni imaju ono što ja nemam? To nije nezadovoljstvo sopstvenim životom koje može da te podstakne na rast. To je nezadovoljstvo rođeno iz poređenja — a poređenje ne pali vatru. Ono te polako nagriza iznutra.

Da su se suočili sa sopstvenim horizontima i istražili mogućnosti svojih jedinstvenih talenata, možda bi se jednog dana sreli na bezgraničnom nebu, iznad gravitacije individualnosti. Ali to zahteva unutrašnji rad.

Istinska težnja gleda ka horizontu i kaže: „Dalje.“
Ljubomora gleda sa strane i kaže: „Nepravedno.“

Lenja osoba iz *Buđenja svrhe* treba da podigne pogled. Ljubomorna osoba treba da prestane da gleda sa strane i da pogleda ka sopstvenom horizontu. Pravac pogleda određuje pravac života.

Mehanizam nemira

Mir nije odsustvo teškoća već prisustvo unutrašnjeg poretka. Kada je svest smirena, kada svaki element unutrašnjeg života zauzima svoje pravo mesto, postoji tišina koju spoljašnje okolnosti ne mogu da naruše. Ljubomora napada upravo taj unutrašnji poredak.

Sanskritski izraz *matsarya* (मात्सर्य) ne opisuje samo želeti ono što drugi ima, već patiti zato što drugi to ima. Ta razlika je važna. Težnja gleda na tuđe postignuće i kaže: „To je moguće. Neka i ja radim ka tome.“ Ljubomora gleda isto postignuće i kaže: „To je trebalo da bude moje. Univerzum je bio nepravedan.“

Ovaj osećaj kosmičke nepravde truje izvor mira tako što središte sopstvene sreće postavlja izvan sebe. Kada moje zadovoljstvo zavisi od toga da li imam više od drugoga — ili bar ne manje — tada sam ključ svog unutrašnjeg utočišta predao svakoj osobi koju sretnem.

Mir nije odsustvo teškoća već prisustvo unutrašnjeg poretka. Kada je svest smirena, kada svaki element unutrašnjeg života zauzima svoje pravo mesto, postoji tišina koju spoljašnje okolnosti ne mogu da naruše. Ljubomora napada upravo taj unutrašnji poredak.

Tuđi uspeh postaje moj neuspeh. Tuđa radost postaje moja tuga. Postajem talac sudbine drugih, a otkup koji se traži jeste upravo mir koji pokušavam da pronađem.

U *Izgradnji snažnog temelja* videli smo kako sumnja proizvodi sopstvene dokaze, selektivno primećujući svaki razlog za nepoverenje i ignorišući svaki razlog za veru. Ljubomora funkcioniše po istoj nepoštenoj računici. Ljubomorni um primećuje svaku prednost koju druga osoba ima i svaki nedostatak u sopstvenoj situaciji. Pedantno vodi knjige, ali računica je nameštena. Imovina na tuđoj strani je uvećana, dok se imovina na tvojoj strani otpisuje. Bilans uvek pokazuje manjak jer svrha knjige nikada nije bila tačnost — već patnja.

Nemir među tragaocima

Sada nešto o čemu malo duhovnih tradicija otvoreno govori, ali što svaka duhovna zajednica zna: ljubomora ne nestaje na kapiji ašrama — ona se profinjuje.

U *Posezanju ka nebu* istraživali smo Charijijevo zapažanje da je polje duhovnosti toliko meko i podatno da postaje plodno tlo za ponos. Ista ta mekoća čini ga plodnim tlom i za ljubomoru. U materijalnom svetu ljubomora ima očigledne objekte: novac, položaj, izgled i uspeh. U duhovnom svetu objekti postaju suptilniji, ali ništa manje snažni. Ko je bliži Učitelju? Čiji je “sitting” trajao duže? Čije stanje se čini dubljim? Ko je prepoznat, unapređen ili mu je poverena odgovornost? Ko je pomenut po imenu? To su vishaye unutrašnjeg sveta — objekti čula duhovnog života.

U *Izgradnji snažnog temelja* citirali smo Ashtavakrino upozorenje: Vishayanvishavat tyaja. On nam kaže da napustimo objekte čula kao što bismo napustili otrov. Ovaj citat ovde važi punom snagom. Pored spoljašnjih ometanja sveta i unutrašnje korozije sumnje, ljubomora među tragaocima otkriva treću dimenziju istog otrova:

To nije **distrakcija** — spoljašnji svet koji te odvlači od samog sebe.
To nije **sumnja** — unutrašnji um koji se okreće protiv sopstvenog iskustva.

To je **poređenje**, rođeno iz ljubomore - koje iskrivljuje percepciju i seje nemir.

Duhovna zajednica može se pretvoriti u dvoranu ogledala, mesto poređenja, gde postaješ svesniji tuđeg puta nego sopstvenog. Umesto da ti pomogne da pogledaš unutra, zajednica može postati prostor u kojem stalno gledaš sa strane.

Lanac je precizan. U *Posezanju ka nebu* pratili smo kako nekontrolisani ego stvara osećaj duhovnog prava. Kada to pravo bude iznevereno — kada neko drugi dobije ono što je ego očekivao — pali se ljubomora. A, kada se ljubomora zapali, ona stvara poređenje, poređenje stvara takmičenje, a takmičenje stvara upravo onu politiku koju je duhovni život trebalo da rastvori. Tada ponos gradi plafon, a ljubomora spaljuje kuću.

Korenski uzrok

Ljubomora zapravo nikada nije povezana sa drugom osobom. Ona je povezana sa neispitanim uverenjem da ono što jesi i ono što imaš nije dovoljno. To je rana nedovoljnosti koja pozajmljuje tuđi uspeh kao ogledalo u kojem vidi sopstveni doživljeni manjak.

Ljubomora zapravo nikada nije povezana sa drugom osobom. Ona je povezana sa neispitanim uverenjem da ono što jesi i ono što imaš nije dovoljno. To je rana nedovoljnosti koja pozajmljuje tuđi uspeh kao ogledalo u kojem vidi sopstveni doživljeni manjak.

To je ista rana koju smo posmatrali u *Izgradnji snažnog temelja*, samo iz drugog ugla. Žena koja je meditirala jedanaest godina nije mogla da veruje sopstvenoj transformaciji. Pitala je: „Da li je ovo stvarno?“ Ljubomorni tragalac pravi paralelnu grešku. Umesto da sumnja u ono što je pronašao, on poriče da je to dovoljno.

Sumnja kaže: „Ono što sam iskusio nije stvarno.“

Ljubomora kaže: „Ono što mi je dato nije dovoljno.“

Jedno je kriza poverenja, a drugo kriza zadovoljstva. Obe sprečavaju dušu da počiva u onome što je već primljeno.

Ljubomora je senka ega, njegov nerazdvojni saputnik. U *Posezanju ka nebu* opisali smo ego kao staklenik identiteta. Njegova senka - ljubomora, ne može da podnese da vidi drugo drvo kako raste više na otvorenom nebu. Ljubomora zapravo nije vezana za to drugo drvo. Ona je u vezi sa plafonom — staklenoj ogradi koju je ego izgradio i sada ne može da podnese da prizna.

Zato se ljubomora ne može izlečiti time što ćemo dobiti ono što druga osoba ima, jer se „gol-linija“ stalno pomera. Osoba koja je zavidela tuđem položaju, kada dobije isti položaj, pronaći će nekog drugog kome će zavideti. Rana nije u odsustvu stvari. Rana je u uverenju da bi ta stvar učinila osobu potpunom.

Heartfulness praksa večernjeg čišćenja direktno se bavi ovim. Kada svake večeri sednemo i dopustimo da se utisci dana podignu i oslobode iz pozadine, ne otpuštamo samo događaje, već i tumačenja koja smo im pridali. Unapređenje kolege bio je događaj. Pečenje u grudima kada si to čuo bilo je tvoje tumačenje — podstaknuto tvojom ranom, filtrirano kroz uverenje da je nečiji dobitak tvoj gubitak.

Ali ovde leži teškoća, a ona odjekuje onim što smo otkrili u *Podeljenom srcu*. Čišćenje uklanja ono čega je srce spremno da se odrekne. Kada se neka sklonost potajno neguje, kada je neki deo psihe drži sa skrivenom naklonošću, čišćenje nailazi na otpor. Ljubomora je među najtežim utiscima za oslobađanje jer, priznati da si ljubomoran nosi osećaj stida. Priznaćemo bes, lenjost, pa čak i sumnju — ali ljubomoru? Reći: „Ljubomoran sam na duhovno stanje te osobe“ zahteva poniznost koju ljubomorni ego upravo nije spreman da ponudi.

Rana ostaje skrivena, jer pogledati je značilo bi priznati da je slika o sebi napukla. I tako ona tinja, iz godine u godinu, na dubini do koje večernje čišćenje možda ne dopre — ne zato što tehnika nije dovoljna, već zato što srce još nije spremno.

Šta stabilizuje mir?

Zadovoljstvo, *santoshā* (सन्तोष), nije ni rezignacija ni poraženo prihvatanje manjeg. To je duboko prepoznavanje da je ono što ti je dato upravo ono što je potrebno za tvoje putovanje — ne za nečije tuđe, već za tvoje.

Zadovoljstvo, *santosha* (सन्तोष), nije ni rezignacija ni poraženo prihvatanje manjeg. To je duboko prepoznavanje da je ono što ti je dato upravo ono što je potrebno za tvoje putovanje – ne za nečije tuđe, već za tvoje.

Seme ne zavidi drvetu. Ono postaje drvo tako što u potpunosti bude seme. Proces se ne može ubrzati gledanjem u ono što su drugi postali. Može se samo živeti, korak po korak, sa strpljenjem i sa poverenjem da inteligencija koja upravlja univerzumom nije pogrešila u onome što je položila u tebe.

U *Buđenju svrhe* istraživali smo japanski koncept *ikigai* — razlog postojanja, razlog da se ujutru probudiš. Osoba koja je pronašla svoj *ikigai* ne poredi se. Poređenje nastaje kada je svrha pozajmljena, a ne otkrivena. Zavidiš onome što drugi imaju jer još nisi otkrio ono što je jedinstveno tvoje. Pozajmljena rana je ujedno i pozajmljena svrha: meriš svoj život prema nečijem tuđem scenariju jer još nisi napisao sopstveni.

Kada se meditacija produbi, nešto izuzetno se dešava u ljubomornom umu. On počinje da uviđa da svaka osoba hoda putem oblikovanim sopstvenim samskarama, sopstvenim nagomilanim utiscima i sopstvenim posebnim kurikulumom. Ono što izgleda kao tuđa prednost može biti njihov najveći ispit. Ono što izgleda kao tvoj nedostatak može biti tvoj najsnažniji učitelj. Univerzum nije takmičenje — on je škola, a svaki učenik ima drugačiji nastavni plan.

Da su ona dva muzičara to razumela, prepoznali bi da njihovi darovi nisu bili u konkurenciji. Glas i tehnika bili su dva izraza iste

muzike, svaki nepotpun bez drugog, svaki obogaćen postojanjem onog drugog. Nisu bili rivali; bili su dve polovine iste harmonije koju je moguće ostvariti samo zajedno.

Srce koje poznaje sopstvene dubine

Mir se vraća kada prestaneš da čitaš tuđi scenario i počneš da živiš svoj. Olovka je već sada u tvojoj ruci. Stranica je već pred tobom. Ono što preostaje jeste spremnost da napišeš ono što je tvoje da napišeš — bez gledanja u stranicu pored svoje.

Babuđi je opisao najponizniju osobu kao onu koja može da vodi bogatiji život od kralja, srce koje u sebi skriva „čudo nad čudima“ bez da to iko zna. Takvo srce ne zavidi sudbini onih koje svet prepoznaje kao velike. Ne zato što je potisnulo taj impuls, već zato što je okusilo nešto toliko duboko u sebi da površna postignuća drugih jednostavno prestaju da imaju značaj. Rana zaceljuje kada otkriješ da ti nikada nije nedostajalo ono za šta si mislio da ti nedostaje. Samo si gledao u pogrešnom pravcu.

Srce koje je okusilo sopstvenu dubinu ne žudi za tuđom površinom. Sedi dovoljno dugo u meditaciji, zaroni dovoljno duboko u sopstveno biće, i pronaći ćeš tamo nešto što niko drugi nema i niko ti to ne

Mir se vraća kada prestaneš da čitaš tuđi scenario i počneš da živiš svoj. Olovka je već sada u tvojoj ruci. Stranica je već pred tobom. Ono što preostaje jeste spremnost da napišeš ono što je tvoje da napišeš — bez gledanja u stranicu pored svoje.

može oduzeti. Iz tog mesta, ljubomora se ne potiskuje — ona jednostavno nema razloga da se pojavi.

Hajde da sumiramo:

- U *Podeljenom srcu* učimo da nas želja deli dok ne naučimo da biramo mudro.
- U *Buđenju svrhe* inercija nas zaustavlja dok ne zapalimo vatru i pronađemo svoju svrhu.
- U *Izgradnji snažnog temelja* sumnja nas nagrizava dok ne prozremo kroz nju i naučimo da verujemo sopstvenom iskustvu.
- U *Posezanju ka nebu* ego nas zatvara, a poniznost nas oslobađa.
- U *Suočavanju sa sopstvenim horizontom* učimo da ljubomora naš unutrašnji kompas preusmerava dalje od cilja, pretvarajući tuđi uspeh u sopstvenu povredu. Ljubomora nije bol koji proizilazi iz naše stvarnosti, već bol stvoren poređenjem.

Postoji pet otrova, i svaki nas udaljava od cilja:

Želja kaže: „Želim ono što je tamo.“

Lenjost kaže: „Ne mogu da stignem tamo gde treba da budem.“

Sumnja kaže: „Mesto do kog sam stigao nije stvarno.“

Ego kaže: „Mesto do kog sam stigao je moje.“

Ljubomora kaže: „Mesto do kog su oni stigli trebalo je da bude moje.“

Protivotrov za svih pet je ista tiha revolucija: biti u potpunosti, bez zadržke, hrabro ovde — u ovom srcu, u ovom dahu, u ovom životu koji je dat tebi i nikome drugom, iz razloga koje će otkriti samo tvoje sopstveno putovanje.

Suoči se sa sopstvenim horizontom i koračaj svojim jedinstvenim putem sa hlabrošču.

Sa ljubavlju i molitvama,

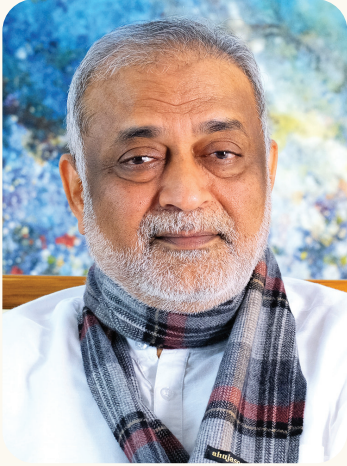
Kamlesh

Poruka povodom proslave Zlatnog jubileja Yogashrama Shahjahanpur

Yogashram Shahjahanpur

Grupa 4: 24. do 26. februara 2026.

Masterclasses with Daaji

You can start Heartfulness meditation at any time! Join Daaji for a three-part masterclass series, where he shares the benefits of the Heartfulness way and explains how to add Heartfulness relaxation, meditation, cleaning and prayer to your daily routine. All masterclasses are free of charge.

<https://heartfulness.org/global/masterclass/>

Heartfulness Practices

Discover Heartfulness practices—learn to relax, meditate, clean and pray.

<https://heartfulness.org/in-en/heartfulness-practices/>

heartfulness

purity weaves destiny

